

بررسی کمی و کیفی عملکرد و خصوصیات جوانه‌زنی پنبه تحت تأثیر تاریخ کاشت**عباس ابهری**

دانشگاه پیام نور- گروه علمی کشاورزی تهران-ایران

چکیده

به منظور بررسی اثر تاریخ کاشت و چین بر عملکرد، جوانه‌زنی و قدرت بذر پنبه آزمایشی به صورت طرح کرت‌های خرد شده در زمان در قالب طرح بلوک‌های کامل تصادفی با سه تکرار در سال ۱۳۹۲ اجرا شد. تیمارها شامل چهار تاریخ کاشت (۱۸ و ۳۰ اردیبهشت و ۱۲ و ۲۴ خرداد) و دو چین بود (تاریخ برداشت چین اول مربوط به تاریخ کاشت اول تا چهارم به ترتیب ۱ مهرماه، ۷ مهرماه، ۲۲ مهرماه و ۵ آبان ماه بود و تاریخ برداشت چین دوم مربوط به تاریخ کاشت اول تا چهارم به ترتیب ۱۵ مهرماه، ۲۰ مهرماه، ۲ آبان ماه و ۲۰ آبان ماه بود). نتایج نشان داد که اثر تاریخ کاشت، چین و اثر متقابل آن‌ها روی صفات عملکرد دانه، وزن هزار دانه، تعداد غوزه در هر بوته، متوسط وزن هر بوته، تعداد گیاهچه‌های عادی، وزن خشک گیاهچه‌های طبیعی، درصد جوانه‌زنی، طول وش و هدایت الکتریکی معنی‌دار بود. بیشترین و کمترین مقدار عملکرد وش به ترتیب از چین اول تاریخ کاشت اول (۳/۳۶۹۳ کیلوگرم در هکتار) و چین دوم حاصل از تاریخ کاشت چهارم (۱۰۲۳/۰۰ کیلوگرم در هکتار) به دست آمد. تعداد گیاهچه‌های عادی و وزن خشک گیاهچه‌های عادی در جوانه‌زنی استاندارد با تأخیر در کاشت از روند خاصی پیروی نکرد، ولی تعداد گیاهچه‌های عادی حاصل از جوانه‌زنی سرما در چین اول با تأخیر در کاشت، بصورت خطی کاهش یافت. نتایج نشان داد با تأخیر در کاشت (در محدوده آزمایش)، قدرت بذر کاهش یافت. با توجه به نتایج این تحقیق می‌توان چین اول مربوط به تاریخ کاشت اول (۱۸ اردیبهشت) را برای کاشت رقم ورامین در منطقه مورد مطالعه جهت تولید محصول وش معرفی کرد ولی برای بذرگیری و تولید بذر، چین اول مربوط به تاریخ کاشت دوم (۳۰ اردیبهشت) قابل توصیه است.

واژگان کلیدی: آزمون جوانه‌زنی استاندارد، آزمون جوانه‌زنی سرما، چین و گیاهچه طبیعی.